

Ešte raz k téme administratívneho vyhostenia

Autor: Jelinková Dudzíková, D., sudkyňa

Tento príspevok je napísaný v reakcii na zverejnenia týkajúce sa témy administratívneho vyhostenia.¹ Motiváciou na jeho napísanie je ponúknutie pohľadu z iného uhla za účelom analýzy možných dopadov rozhodovacej činnosti najvyššej súdnej inštalácie do praktického života prvostupňového sudcu správneho súdnictva a v konečnom dôsledku aj potenciálnych žalobcov, žalovaných a občanov. Čiže cieľom tohto príspevku nie je nič viac a nič menej ako ponúknuť verejné zamyslenie nad reťazovou reakciou v nadväznosti na aktuálnu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“).

Začnem ozrejmnením významu slova „vyhostiť“, pokračovať budem poukázaním na právo Európskej únie a moje zamyslenie zakončím pokusom o identifikovanie neuralgických bodov analyzovanej problematiky.

1. Význam slova „vyhostiť“

Sloveso „vyhostiť“ podľa verejne dostupných zdrojov znamená „vyhnať“, tj hnaním alebo iným spôsobom donútiť odísť alebo dostať na iné miesto • vyduriť: • *hovor. expr.: vykúriť*.²

Z vyššie uvedeného z logiky veci vyplýva, že osoba, ktorá je právoplatne a zákonne vyhostená, by mala byť hnaním alebo iným spôsobom donútená odísť na iné miesto. Čiže účelom vyhostenia je docieľiť, **aby sa vyhostená osoba nenachádzala na mieste, z ktorého je vyhostená.**

Aktuálnou judikatúrou NSS sa pripúšťa, aby sa osoba, ktorá je právoplatne a zákonne administratívne vyhostená, mohla napriek tomuto svojmu statusu domáhať prieskumu zákonnosti zákazu vstupu na územie SR alebo EU, a následne zrušenia tohto zákazu vstupu a tiež aj priznania odkladného účinku podanej správnej žalobe (priznaním ktorého sa pozastavia účinky zákazu vstupu). Praktickým dôsledkom takejto rozhodovacej činnosti podľa môjho názoru môže dôjsť k obsahovej prázdnote a k nenaplneniu pojmu „vyhostenie“, pretože tým pádom sa pripúšťa možnosť, aby sa vyhostená osoba nachádzala na mieste, z ktorého bola vyhostená.

2. Smernica

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) transponoval do nášho právneho poriadku okrem iného aj znenie Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o

¹ <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1551-administrativne-vyhostenie-a-zakaz-vstupu-zavisle-alebo-oddelenie-vyroky-jedneho-rozhodnutia>

[https://www.trend.sk/pravo/budu-rozhodnutia-administrativnom-vyhosteni-](https://www.trend.sk/pravo/budu-rozhodnutia-administrativnom-vyhosteni-bezzube?itm_brand=trend&itm_template=other&itm_modul=najnovsie-clanky-autora&itm_position=1)

[bezzube?itm_brand=trend&itm_template=other&itm_modul=najnovsie-clanky-autora&itm_position=1](https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1556-niekoľko-slov-k-administrativnemu-vyhosteniu-a-zakazu-vstupu)

<https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1556-niekoľko-slov-k-administrativnemu-vyhosteniu-a-zakazu-vstupu>

<https://www.nssud.sk/obava-o-bezzubost-administrativneho-vyhostenia-je-mylna/>

² <https://slovník.aktuality.sk/synonyma/?q=vyhosti%C5%A5>

spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „smernica“).

Recitál smernice v bode 14, 18, 20 uvádza, že zavedením zákazu vstupu, ktorým sa zakáže vstup na územie všetkých členských štátov a pobyt na tomto území, by mali účinky vnútroštátnych opatrení na návrat získať európsky rozmer....Členské štáty by mali mať rýchly prístup k informáciám o zákazoch vstupu, ktoré vydali iné členské štáty...Keďže cieľ tejto smernice, a to stanovenie spoločných pravidiel týkajúcich sa návratu, odsunu, používania donucovacích opatrení, zaistenia a zákazu vstupu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jej rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje táto smernica rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

Uvedená smernica sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu (čl. 2 ods. 1). Smernica definuje nasledovne (v čl. 3):

„*rozhodnutie o návrate*“ je správne alebo súdne rozhodnutie, alebo akt, ktorým sa ustanovuje alebo vyhlasuje, že štátny príslušník tretej krajiny sa zdržiava na území neoprávnene a ktorým sa ukladá alebo ustanovuje povinnosť návratu;

„*zákaz vstupu*“ je správne alebo súdne rozhodnutie alebo akt, ktorým sa na stanovené obdobie zakazuje vstup na územie členských štátov a pobyt na tomto území **a ktoré je pripojené k rozhodnutiu o návrate**.

Zákaz vstupu upravuje smernica v čl. 11, podľa ktorého znenia k rozhodnutiam o návrate sa **pripája** zákaz vstupu: a) ak sa nestanovila lehota na dobrovoľný odchod, alebo b) ak sa nespĺnila povinnosť návratu. V ostatných prípadoch sa k rozhodnutiam o návrate **môže pripojiť** zákaz vstupu. Z toho uvedeného vyplýva, že zákaz vstupu musí alebo môže byť pripojený k rozhodnutiu o návrate, a teda **podkladovým rozhodnutím**, ku ktorému môže alebo nemusí byť pripojený zákaz vstupu, je rozhodnutie o návrate.

Napriek tomu, že NSS vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Sak/2/2025 analyzuje výroky v rozhodnutí o administratívnom vyhostení aj z hľadiska ich závislosti (bod 30 a 34), vo zverejnenom príspevku sa ponúka verejnosti len sploštený pohľad z hľadiska oddeliteľnosti výrokov, podľa mňa nesprávne **bagatelizujúc faktor nezávislosti či závislosti výrokov**. Pokiaľ sa argumentuje výlučne len oddeliteľnosťou výrokov s odôvodnením, že SSP³ (v § 182 ods. 1 písm. c/ SSP) nepojednáva o závislosti výrokov, tak je potrebné uviesť, že táto závislosť vyplýva o.i. zo smernice a nie je samoúčelná, keďže sa ňou dosahuje cieľ smernice, ktorý je záväzný pre všetky členské štáty.

Podľa môjho názoru je potrebné každú vec skúmať a vyhodnocovať individuálne. Pokiaľ zákon o pobyte cudzincov pozná prípad, kedy je možné samostatne uložiť zákaz vstupu⁴, podľa mňa toto samo o sebe nie je postačujúce na prijatie záveru, že výrok o zákaze vstupu ako výrok

³ Zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

⁴ § 82 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov: Policajný útvar rozhodne o zákaze vstupu na čas podľa odseku 3, ak štátny príslušník tretej krajiny nevystoval v lehote určenej v rozhodnutí o administratívnom vyhostení; to neplatí, ak mu bol zákaz vstupu uložený už v rozhodnutí o administratívnom vyhostení.

druhý a nasledujúci po výroku o administratívnom vyhostení, sa spravuje iným režimom správnej žaloby, a to preto, že:

- o takýto skutkový a právny stav, ako je uvedený v § 82 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, sa v prejednávanej veci nejedná,
- aj z § 82 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov jednoznačne vyplýva, že podkladovým rozhodnutím, a teda východiskovým a základným výrokom, je výrok o administratívnom vyhostení (vydaný už skôr), a teda výrok o zákaze vstupu je vydaný v nadväznosti na tento podkladový výrok a neexistuje bez neho.

Za zmienku stojí aj čl. 12 ods. 1 smernice, podľa ktorého rozhodnutia o návrate, rozhodnutia o zákaze vstupu, ak sa vydali, a rozhodnutia o odsune sa vydávajú písomne, pričom sa v nich uvádzajú skutkové a právne dôvody, ako aj informácie o dostupných opravných prostriedkoch. Ak vnútroštátne právo umožňuje obmedziť právo na informácie, môžu sa obmedziť informácie týkajúce sa skutkových dôvodov, a to najmä na účely zaistenia národnej bezpečnosti, obrany, verejnej bezpečnosti a predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov. Z toho vyplýva, že pokiaľ sa v rámci dokazovania zistí, že v hre je otázka národnej bezpečnosti, obrany, verejnej bezpečnosti a predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov, tento faktor môže byť dôvodom na obmedzenie práva na informácie a dôvodom na administratívne vyhostenie a zákaz vstupu zároveň.

3. Neuralgické body

Nie je vylúčené, že v reakcii na právne názory NSS nastanú situácie, kedy žalobcovia (skúšajúc, čo je výhodnejšie) z dôvodu napadnutia každého výroku rozhodnutia vydaného v konaní o administratívnom vyhostení, budú podávať z procesnej opatrnosti vo vzťahu k jednému rozhodnutiu a jeho viacerým výrokom osobitné žaloby, ktoré tým pádom môžu rozhodovať rozdielni sudcovia (pokiaľ nedôjde k spojeniu vecí). Netreba zabudnúť aj na to, či pri použití analógie je potom potrebné rovnako postupovať aj vo vzťahu k výroku o povinnosti vycestovať, pokiaľ by bol uložený.

Pokiaľ sa používa argument povinnosti hľadania výhodnejšej cesty pre žalobcu, tak sa žiada uviesť, že SSP stanovuje povinnosť súdu použiť právnu úpravu pre žalobcu výhodnejšiu v § 30 SSP,⁵ ktorý sa však na prejednávanú vec neaplikuje. Preto je otázne, od akého ustanovenia SSP majú správni sudcovia odvodzovať povinnosť hľadať výhodnejší režim pre žalobcu a či sú hranice procesnej obozretnosti žalobcu plastické. Nedovysvetlenou sa javí aj argumentácia hľadania výhodnosti pre žalobcu založená na tom, že kratšia lehota na podanie žaloby v časti výroku o administratívnom vyhostení a dlhšia k výroku o zákaze vstupu je odôvodnená tým, že pri dlhšej lehote by medzitým mohlo dôjsť k výkonu rozhodnutia o vyhostení. Podanie žaloby samo o sebe nemá odkladný účinok. Priznanie odkladného účinku musí žalobca navrhnúť a súd musí o ňom rozhodnúť, a teda nie je zjavné, aký vzťah má mať lehota na podanie žaloby k výkonu rozhodnutia o vyhostení.

⁵ Ak vzniknú pochybnosti, v ktorom konaní uvedenom v § 6 ods. 2 má byť preskúmaná zákonnosť, vo veci rozhodne správny súd za primeraného použitia ustanovení týkajúcich sa konania podľa § 6 ods. 2 písm. a). Ak sa správna žaloba súčasne týka konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b) až d), rozhodne o nej správny súd za primeraného použitia ustanovení upravujúcich konanie v týchto veciach, pričom použije úpravu pre žalobcu výhodnejšiu.

Zdroj: <https://sudnamoc.sk/este-raz-k-administrativnemu-vyhosteniu/>